

POKALBIŲ, PREZENTACIJŲ IR SAVARANKIŠKŲ DARBŲ VERTINIMAS

1. POKALBIO VERTINIMAS

Pokalbio metodas savivaldaus mokymosi procese ***gali būti praktikuojamas*** (įsi)vertinant įvairius mokymosi aspektus, tiesiogiai nematomus veiklos motyvus, mokinių išgyvenimus, jų požiūrį į gyvenimo reiškinius ir pan.

Pokalbis – tai betarpiškas bendravimas, priklausantis nuo jo dalyvių individualių savybių, situacijos, problemos, tikslų kurių siekiama.

Galimos pokalbio rūšys:	
Laisvasis	Standartinis
• <i>tai mažiau apribotas nagrinėjama problema;</i> • <i>jo metu svarbu sužadinti mokinio norą išsakyti, būti aktyviam, pozityviai nuteikti tolimesniems jo pasiekimų vertinimo etapams;</i> • <i>svarbu, kad laisvasis pokalbis turėtų aiškią strategiją – pagrindinę idėją.</i>	• <i>reikia iš anksto sudaryti planą;</i> • <i>suformuluojami klausimai;</i> • <i>laikomasi nustatytos tvarkos.</i>

Patarimai, kaip sėkmingai kalbėtis:

- Palankiai nuteikti, įgyti pasitikėjimą, skatinti norą atvirai pasisakyti.
- Apibrėžti pokalbio tikslą – nustatyti, ką nori pokalbiu išsiaiškinti.
- Aiškiai formuluoti klausimus.

Pokalbio VERTINIMAS

1. Pokalbio rezultatų analizė *atliekama jo metu.*
2. Mokytojas tikrina, analizuoja atsakymų suderinamumą.
3. Tikroji analizė prasideda po pokalbio, svarbiausia - gautos informacijos patikimumas.
4. Mokinio pateiktos informacijos lyginimas su informacija, gauta iš kitų šaltinių.
5. Analizuojamą informaciją patartina suskirstyti į objektyvius ir subjektyvius faktus.

2. PREZENTACIJOS VERTINIMAS

Prezentacija (viešas pasisakymas, pristatymas), kaip vertinimo metodas, gali būti taikoma atliekant tarpinį mokomojo dalyko, jo temų atsiskaitymą ir baigiamąjį vertinimą.

Pranešimų ir pasisakymų **struktūra gali būti įvairi** – ji priklauso nuo mokytojo suformuluotų ugdymo tikslų. Prezentacija gali būti **individuali** arba **grupinė**.

Prezentacija yra **būdas mokiniui pranešti ir pristatyti savo mokymosi rezultatus**: parašytus referatus, literatūros, dokumentų ir kitų šaltinių analizę, informuoti apie laboratorinius, tiriamuosius, kūrybinius ir projektinius darbus.

Patikrinamos kompetencijos:

- gebėjimas dirbti su literatūra ir dokumentais;
- gebėjimas suvokti, analizuoti ir vertinti problemas;
- gebėjimas taisyklingai vartoti kalbą, logiškai ir kritiškai mąstyti;
- gebėjimas kalbėti prieš auditoriją;
- gebėjimas naudoti technologijas pristatant savo darbą;
- atskleidžiami įgyti praktiniai gebėjimai.

Prezentacijos VERTINIMO KRITERIJAI:

* pastaruosius galima konvertuoti į taškus ar balus

1. aiškus idėjų pristatymas;
2. kalbėjimo kokybė (aiškumas ir garsumas);
3. argumentavimo kokybė;
4. įvado (įvadinės dalies) kokybė;
5. išvadų kokybė;
6. kontaktas su auditorija;
7. naudojimasis skaidrėmis;
8. vizualiai pateikiamos medžiagos kokybė;
9. klausimų valdymas (t. y. atsakymų į klausimus kokybė);
10. laiko valdymas (ar tinkamai išnaudotas prezentacijai skirtas laikas).

3. SAVARANKIŠKŲ DARBŲ VERTINIMAS

Savarankiškų darbų tipai:	
Reglamentuotos užduotys	Nereglamentuotos užduotys
<i>Tai mokytojo parengta ir skirta savarankiško darbo užduoti</i>	<i>Pasirengimas kontroliniams darbams, egzaminams ir pan.</i>

Savarankiškų darbų vertinimo kontekste skiriamos dvi **pozicijos** – **mokytojo ir mokinio**.

Pirmoji pozicija siejama su savarankiško darbo valandų paskirstymu, užduoties struktūros, turinio nustatymu bei vertinimo procedūrų apibrėžimu. Antrajai pozicijai – mokinio - priklauso savarankiškam darbui skiriamas laikas, turinio įvykdymas ir įsivertinimas.

Savarankišką darbą bei jo atlikimą turi vertinti ir mokinys, ir mokytojas.

Savarankiškų darbų VERTINIMO ASPEKTAI:

1. savarankiško darbo valandų paskirstymas;
2. reproduktyvaus ir produktyvaus mąstymo santykis;
3. ryšys su kitais dalykais – kitų dalykų pritaikymas, panaudojimas;
4. vertinimas – kaip motyvuoto mokymosi palaikymo veiksnys;
5. mokinio ir mokytojo veikla ir kontrolė.

PAPILDOMA INFORMACIJA

Savarankiško darbo valandų paskirstymas. Santykis vertinamas šiais aspektais:

- mokinys – mokytojas;
- mokomoji programa – mokytojas;
- mokomoji programa – mokinys;
- mokomoji programa – mokinys – mokytojas.

Reproduktyvaus ir produktyvaus mąstymo santykis, vertinimo sąsajos

1 lygmuo	Mokytojo veiksmų ir samprotavimų perteikimas arba pamėgdžiojimas.
2 lygmuo	Savarankiškų žinių, mokėjimų ir įgūdžių taikymas, kai yra panašios sąlygos, kuriomis jie įgyti.

3 lygmuo	Igytų žinių, mokėjimų ir įgūdžių taikymas, kai yra skirtingos sąlygos, negu kai buvo jie įgyti.
4 lygmuo	Kūrybinis darbas, reikalaujantis savarankiškumo formuojant klausimus, stebint, apibendrinant ir darant išvadas.

Ryšys su kitais dalykais – kitų dalykų pritaikymas, panaudojimas. Vertinimo sąsajos.

Pvz. galima pildyti susikurtą lentelę:

Mokinio vardas, pavardė Klasė Mokomieji dalykai	Savarankiškas darbas Nr. 1 Pavadinimas/tema:	Stulpelių skaičių galima didinti, surašant mokinio kitus savarankiškus darbus. Tikslinga ruošiant mokinio aplanką ar teikiant tėvams bendrą informaciją, stebint asmeninę mokinio pažangą ir pan.
Lietuvių kalba		
Matematika		
Informacinės technologijos		
...		

Bendri visiems savarankiškiems darbams kokybiniai vertinimo kriterijai:

* pastaruosius galima konvertuoti į taškus ar balus

1. darbas akivaizdžiai savarankiškas;
2. atitinka mokomąjį dalyką (sąvokos vartojamos pagal mokomojo dalyko terminiją);
3. akivaizdus mokinio dalykinis susidomėjimas;
4. turi aiškią ir logišką struktūrą;
5. taisyklinga kalba;
6. mintys dėstomos logiškai (dėstymo nuoseklumas);
7. atskiriamos kitų autorių ir savos mintys;
8. laikomasi darbo struktūros reikalavimų;
9. skyrių antraštės atitinka jų turinį;
10. yra visi reikalingi pagalbiniai skyriai;
11. nuoseklus citavimo būdas;
12. tinkamas maketas ir šriftas;
13. darbo apimtis atitinka reikalavimus;
14. darbui keliamų tikslų pasiekimas;
15. išvadų formulavimas;
16. argumentacija – pateikiamos mintys argumentuojamos.